

Socialstyrelsen

Omkostningsvurdering af Siblings (SIBS)

Beregnet med Socialstyrelsens
omkostningsmodel

december 2021

Viden til gavn

Omkostningsvurdering af Siblings (SIBS)

Publikationen er udgivet af

Socialstyrelsen

Edisonsvej 1

5000 Odense C

Tlf: 72 42 37 00

E-mail: info@socialstyrelsen.dk

www.socialstyrelsen.dk

Udgivet 15. december 2021

Download eller se rapporten på

www.socialstyrelsen.dk.

Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse af kilde.

Digital isbn: 978-87-94059-78-7

Indhold

Indhold	2
Sammenfatning	3
Indledning	5
1. Kort om SIBS	6
2. Input og antagelser	7
2.1 Kilder til omkostningsvurderingen	7
2.2 Scenariet specificering	7
2.2.1 Generelt om scenariet	7
2.2.2 Teamstruktur	8
2.2.3 Forløb og familier	8
2.3 Ressourceforbrug	8
2.3.1 Forberedelse	8
2.3.2 Uddannelse	8
2.3.3 Drift af indsatsen	9
2.3.4 Medarbejdernes lønniveau	10
2.3.5 Sparede omkostninger	10
3. Resultater	11
3.1 Omkostninger, totalt	11
3.2 Omkostninger fordelt på omkostningskategorier	11
3.3 Omkostninger fordelt på år	12
4. Følsomhedsanalyse	13
4.1 Resultater af følsomhedsanalysen	13
Bibliografi	16
Bilag A: Socialstyrelsens omkostningsmodel	17
Bilag B: Resultater	19

Sammenfatning

Om indsatsen

Siblings (SIBS) er en manualbaseret intervention, som er målrettet søskende til børn og unge med funktionsnedsættelser i alderen 8-16 år og deres forældre. SIBS har fokus på at styrke forældre-/søskendekommunikationen samt give forældre mulighed for at yde oplysende og følelsesmæssig støtte til søskende. SIBS giver således søskende til børn og unge med funktionsnedsættelser evnen til og muligheden for at kommunikere deres spørgsmål og følelser omkring søster/bror og deres funktionsnedsættelse, ligesom forældrene vejledes i en anerkendende kommunikationsform (lytte, udforske og bekræfte) i modsætning til en problemløsende tilgang.

SIBS er et gruppebaseret forløb, der består af tre tematiske samtalemøder, som er tilrettelagt ud fra en manual. Samtalemøderne består af fem øvelser á 20-60 minutters varighed, hvoraf tre øvelser afholdes i hhv. børne- og forældregrupper og to øvelser afholdes fælles, hvor barn og forælder samtaler i par under vejledning af SIBS-medarbejdere.

Input og antagelser

I omkostningsvurderingen opstilles et scenarie, hvor SIBS etableres og driftes i en kommunal kontekst over en femårig periode med et team bestående af fire medarbejdere (to psykologer og to pædagoger). I det opstillede scenarie varetager teamet to forløb per år med deltagelse af seks familier per forløb. Én familie består af et barn-forælder par. Det antages, at der grundet almen personaleudskiftning, sker en udskiftning af medarbejdere i teamet hvert tredje år.

Omkostningerne forbundet med SIBS fordeler sig på følgende omkostningskategorier:

- Uddannelse af SIBS-medarbejdere
- Forberedelse og afholdelse af SIBS samtalemøder

Der er i denne omkostningsvurdering ikke beregnet eventuelt sparede omkostninger, der opstår som følge af, at SIBS erstatter andre igangværende indsatser for deltagerne, da der i Danmark ikke er nogle indsatser på området endnu.

Resultat

Analysen af omkostninger forbundet med etablering og drift af SIBS, har udmøntet sig i en omkostningsvurdering på niveau 2 jf. Socialstyrelsens retningslinjer for økonomiske analyser (Socialstyrelsen, 2018). Det skyldes, at SIBS er en borgerrettet indsats, og at det er muligt at kvantificere og værdisætte hovedparten af indsatsens elementer og aktiviteter. Derudover er det alene muligt at give et foreløbigt estimat for omkostningerne, da SIBS endnu ikke er afprøvet i Danmark, hvilket også medfører, at omkostningsvurderingen bliver på niveau 2.

De samlede omkostninger forbundet med etablering og drift af SIBS i en femårig periode for det specificerede scenarie beløber sig til ca. 306.400 kr., mens omkostningerne per gennemført familie beløber sig til ca. 5.500 kr. jf. tabellen nedenfor.

Ca. 53 pct. af omkostningerne forbundet med SIBS er omkostninger relateret til uddannelse. Uddannelsen består af et forberedende e-læringskursus á 1 times varighed, to uddannelsesdage i SIBS á 14,8 timers varighed samt to opfølgende webinarer á 2 times varighed.

Omkostningsvurdering af Siblings (SIBS)

Følsomhedsanalyser, beregnet ved ændring i hhv. antal forløb om året, antal familier per forløb og lønniveauet til medarbejderne, viser, at omkostningerne per gennemført familie kan variere inden for et spænd på ca. 4.000 kr. og ca. 10.900 kr. alt efter den valgte antagelse

Omkostninger, totalt (i kr.)

NNV (2021), 2021-priser, alle aktører

	Omkostninger i alt	Omkostninger per familie
Omkostninger, totalt	Ca. 306.400	Ca. 5.500

Anm.: NNV angiver nettonutidsværdi.

Kilde: Beregnet vha. Socialstyrelsens omkostningsmodel

Indledning

Socialstyrelsen udvikler og implementerer indsatser, der er veldokumenterede og baseret på viden om målgrupper, metode, implementering, effekter og økonomi. Det er derfor et fokusområde for Socialstyrelsen, at fremskaffe viden om indsatsen og målgruppen, herunder om de omkostninger, der er forbundet med opstart og drift af en social indsats.

Viden om økonomi indebærer optimalt set to elementer: et estimat for omkostninger forbundet med indsatsen og et estimat for de forventede budgetøkonomiske konsekvenser, der følger af indsatsens formodede effekt.

I denne rapport præsenteres en omkostningsvurdering af indsatsen **Omkostningsvurdering af Siblings (SIBS)**. Vurderingen er beregnet i Socialstyrelsens omkostningsmodel, der kort beskrives i bilag A, og som bygger på Socialstyrelsens retningslinjer for omkostningsvurderinger af sociale indsatser. For yderligere uddybning af modellens beregningsprincipper henvises til 'Omkostningsvurderinger af sociale indsatser - Vejledning til Socialstyrelsens omkostningsmodel' (Socialstyrelsen, 2018).

Omkostningerne forbundet med indsatsen udregnes som samlede omkostninger og omkostninger per gennemført familie for et specificeret scenarie. Resultatet af omkostningsvurderingen vil være et andet, hvis forholdene i scenariet ændres.

En samlet omkostningsvurdering består af et kvantitativt estimat sammen med en kvalitativ beskrivelse af de omkostningselementer, der ikke kan kvantificeres og/eller værdisættes. Begge dele behandles ligeværdigt i den samlede omkostningsvurdering.

1. Kort om SIBS

SIBS, en forkortelse for Siblings, er en manualbaseret intervention målrettet søskende til børn og unge med funktionsnedsættelser i alderen 8-16 år og deres forældre. Sværhedsgraden af funktionsnedsættelsen hos den funktionsramte bror eller søster kan variere.

SIBS har fokus på at styrke forældre-/søskendekommunikationen samt give forældre mulighed for at yde oplysende og følelsesmæssig støtte til søskende af børn og unge med funktionsnedsættelser. SIBS giver således søskende mulighed for at kommunikere deres spørgsmål og følelser omkring søster/bror og deres funktionsnedsættelse, ligesom forældrene vejledes i en anerkendende kommunikationsform (lytte, udforske og bekræfte) i modsætning til en problemløsende tilgang.

SIBS er gruppebaseret og består af tre tematiske samtalemøder, som er tilrettelagt ud fra en manual. Samtalemøderne består af fem øvelser, hvoraf tre øvelser afholdes i hhv. børne- og forældregrupper og to øvelser afholdes fælles, hvor forælder og barn samtaler i par under vejledning af SIBS-medarbejdere. Manualen giver en detaljeret beskrivelse af, hvordan interventionen bygges op, hvilke øvelser som skal laves hvornår, og hvad øvelserne skal indeholde.

Målet for børnegrupperne er:

- at børnene taler om deres oplevelse med deres søskendes diagnose og formulerer et spørgsmål om diagnosen til forældrene.
- at børnene taler om deres emotionelle oplevelser som søskende til et barn med en diagnose, som for nogen opleves udfordrende (Vatne, Fjermestad, Haukeland, & Mossige, 2021).

Målet for forældregrupperne er at give forældrene viden om, hvordan man kan høre efter (lytte), vise interesse for det barnet fortæller (udforske), og vise forståelse for (bekræfte):

- hvordan barnet tænker om søskendes diagnose.
- barnets følelsesmæssige oplevelser (Vatne, Fjermestad, Haukeland, & Mossige, 2021).

Målet for øvelserne, hvor både børn og forældre deltager (fællesøvelserne):

- at børnene formidler deres behov for information samt fortæller om de udfordringer, som de oplever ved at være søskende til en bror eller søster med funktionsnedsættelse.
- at forældrene træner forskellige teknikker og styrker deres kommunikationsfærdigheder.
- at forældre og børn får nye gode samtaleerfaringer under vejledning (Vatne, Fjermestad, Haukeland, & Mossige, 2021).

Børnegruppen kan bestå af tre til syv børn og gruppen ledes af to medarbejdere. I forældregruppen deltager én forælder per barn og gruppen ledes af to medarbejdere. Interventionen antages at være fordelt over to dage med en samlet varighed forløber sig til 5 timer totalt.

SIBS er evalueret i norsk kontekst og resultaterne indikerer blandt andet, at SIBS styrker kommunikation mellem barn (søskende) og forælder samt mindsker følelses- og adfærdsmæssige problemer blandt søskende til børn og unge med funktionsnedsættelse og kronisk sygdom (Haukeland, et al., 2020).

2. Input og antagelser

En omkostningsvurdering af en social indsats vil være forbundet med en række input og antagelser, der beskrives i dette kapitel.

De centrale antagelser, der beskriver scenariet for denne omkostningsvurdering angiver:

- Indsatsens tidshorisont.
- Indsatsteamets sammensætning.
- Antal forløb et team kan håndtere.
- Antal familier per forløb.

Resultatet af omkostningsvurderingen vil være et andet, hvis forholdene i scenariet ændres.

Ud over de centrale antagelser, der fastsættes i scenariespecifikationen, består en omkostningsvurdering af ressourceforbruget forbundet med indsatsen samt prisen forbundet med ressourceforbruget.

2.1 Kilder til omkostningsvurderingen

Omkostningsvurderingen er primært udarbejdet på baggrund af oplysninger om SIBS fra følgende kilder:

- SIBS manual¹ (Vatne, Fjermestad, Haukeland, & Mossige, 2021)
- Videnskabelige artikler om SIBS-interventionen i Norge (Fjermestad, Silverman, & Vatne, 2020; Haukeland, et al., 2020)

Socialstyrelsens interne fagpersoner har bistået med at udforme og kvalificere input og antagelser og bidraget med yderligere oplysninger for at sikre, at de antagelser, der gøres, ligner forholdene i kommunerne. Hertil har et forskersteam fra Norge², som har udviklet SIBS, bidraget til at kvalificere input og antagelser i omkostningsvurderingen pba. deres erfaringer med implementering af SIBS i en række norske kommuner.

2.2 Scenariespecifikation

Nedenfor beskrives de centrale elementer i scenariet, som omkostningsvurderingen af SIBS beregnes for.

2.2.1 Generelt om scenariet

Omkostningsvurderingen beregnes for et scenarie, hvor en kommune igangsætter og drifter SIBS. Både omkostninger forbundet med opstart og drift af SIBS er således inkluderet i omkostningsvurderingen – enten kvantitativt i beregningen eller kvalitativt ved beskrivelse af ressourceforbruget.

SIBS antages at blive driftet i en femårig periode.

---

¹ Version per 01.06.2021. Ikke offentlig tilgængelig.

² Frambu - Kompetencecenter for sjældne diagnoser og Psykologisk institut ved Universitetet i Oslo.

2.2.2 Teamstruktur

Det antages, at kommunen etablerer et team bestående af fire medarbejdere, hvoraf to medarbejdere varetager rollen som gruppeleder og to medarbejdere indtager rollen som tilrettelægger. Der er én gruppeleder og tilrettelægger tilknyttet hhv. børne- og forældregruppen.

Det antages, at medarbejderne kun anvender en mindre del af deres arbejdstid på SIBS, og at medarbejderne udskiftes hvert tredje år grundet almen personaleudskiftning.

2.2.3 Forløb og familier

Baseret på norske erfaringer med SIBS forventes det, at et team kan varetage ét til fire forløb om året. Antallet af forløb afhænger primært af kommunestørrelse og efterspørgsel. I denne omkostningsvurdering antages det, at et team varetager to forløb om året i de fem år indsatsen driftes. I afsnit 4 foretages en følsomhedsanalyse på antallet af forløb per år for at vise betydningen af antallet af forløb per år på det samlede resultat.

Det antages, at der deltager seks familier per SIBS-forløb. Én familie består af ét barn-forælder par. SIBS-manualen tilsiger, at der minimum skal være tre og maksimalt syv familier per interventionsforløb (Vatne, Fjermestad, Haukeland, & Mossige, 2021). I afsnit 4 foretages en følsomhedsanalyse på antallet af familier per forløb for at vise betydningen af antallet af familier per forløb på det samlede resultat.

2.3 Ressourceforbrug

Nedenfor beskrives ressourceforbruget med tilhørende priser fordelt på kategorier af omkostninger.

2.3.1 Forberedelse

I forbindelse med opstart af SIBS er der ledelsesmæssige ressourcer forbundet med overvejelser om hvor, og hvordan SIBS bedst implementeres i organisationen. Der vil hertil være ressourcer forbundet med etableringen af teamet, der skal varetage SIBS.

Omkostninger forbundet med ledelsesmæssige ressourcer vil ofte være afhængig af, hvordan kommunen er organiseret, og hvilket kendskab kommunen har til målgruppen, hvorfor ressourceforbruget ikke er kvantificeret, men i stedet er beskrevet kvalitativt. Omkostninger forbundet med forberedelse af SIBS vurderes ikke at være af væsentlig betydning for det samlede resultat af omkostningsvurderingen.

2.3.2 Uddannelse

De fagpersoner i kommunen, som skal varetage SIBS, skal igennem en formaliseret træning, hvor de uddannes i at anvende SIBS-manualen og understøtte kommunikationen mellem barn og forælder (Fjermestad, Silverman, & Vatne, 2020).

Uddannelsen i SIBS består af en række obligatoriske elementer jf. nedenstående tabel.

SIBS-uddannelsens opbygning

Uddannelseselement	E-læringskursus	Fysisk kursus	Webinar
Varighed	1 time	2x 7,4 timer	2x 2 timer

Medarbejderne skal indledningsvis deltage i et e-læringskursus á 1 times varighed, hvorefter de skal deltage i to hele uddannelsesdage. Uddannelsen består af undervisning, visning af

filmeksampler og praktiske gruppeøvelser. Det antages, at de to uddannelsesdage afholdes fysisk, og at der er forplejning under uddannelsen. Det løbende år efter uddannelsen skal kursisterne deltage i to online webinarer á 2 timer, med et halvt års mellemrum. I alt udgør en medarbejderens tidsforbrug forbundet med uddannelsen 19,8 timer, som medarbejderen aflønnes for.

Prisen for SIBS-uddannelsen udgør en estimeret værdi på 10.000 kr. per medarbejder. Der udbydes på nuværende tidspunkt ikke en SIBS-uddannelse i Danmark, hvormed beregningen af prisen for uddannelsen er en estimeret pris på, hvad et uddannelsesforløb per medarbejder vil koste. Den estimerede pris tager udgangspunkt i en indsats³ med et lignende uddannelsesforløb, og hvor det vurderes af fagpersoner i Socialstyrelsen og forskerteamet i Norge at være et rimeligt overlap til SIBS.

Det antages, at der er transport forbundet med deltagelse på de to fysiske uddannelsesdage. Ressourceforbruget forbundet hermed udgør 2 tur-/returrejser per deltager (se bilag A). En tur-/returrejse er estimeret til 600 km. Der er i beregningen ikke medtaget eventuelle omkostninger ifm. overnatning. Det skal bemærkes, at der i nogle tilfælde kan være tale om en overestimering af transportudgifterne, såfremt kommunens geografiske placering er tættere på uddannelsesstedet end, antagelsen tilsiger. Tilsvarende kan der i nogle tilfælde være tale om en underestimering af omkostninger forbundet med overnatning, hvis kommunens placering er længere væk end, antagelsen tilsiger. Disse to omkostninger vurderes dog at opveje hinanden.

Omkostninger forbundet med deltagelse på online kursus og webinarer antages at være inkluderet i den samlede pris på uddannelsen. Der er ikke medregnet separate omkostninger såsom transport, da disse elementer af uddannelsen afholdes virtuelt.

Det antages, som tidligere nævnt, at alle medarbejdere udskiftes hvert tredje år, grundet almen personaleudskiftning, og at der hvert tredje år derfor skal uddannes nye medarbejdere.

2.3.3 Drift af indsatsen

Et SIBS-forløb består af fem øvelser á 20-60 minutters varighed (5 timer i alt) (Haukeland, et al., 2020). Som tidligere nævnt indgår alle fire medarbejdere i afholdelsen af et forløb, hvor to medarbejdere varetager børnegruppen og to medarbejdere varetager forældregruppen. Det antages, at der forud for et SIBS-forløb er forberedelse af hhv. praktisk og faglig karakter.

Én medarbejder fra hhv. børne- og forældregruppen forventes at bruge to timer på praktisk og administrativ forberedelse per. forløb. Forberedelse består af rekruttering, udsendelse af praksis info til deltagere, kopiering af materiale, installation af it udstyr organisering af forplejning (vand og saft). Derudover antages det, hver medarbejder bruger ca. 2,5 time per forløb på faglig forberedelse. På baggrund af erfaringer fra Norge, kan der være variation i kommunernes forberedelse. Denne variation er særligt relateret til tidsforbrug ifm. rekruttering af familier, som bl.a. kan afhænge af eksisterende kendskab til familier, hvor indsatsen er relevant samt den konkrete efterspørgsel i kommunen.

I forbindelse med afholdelse af SIBS anvendes en manual udarbejdet af Vatne, T., Fjermestad, K., Haukeland, Y. & Mossige (2021) samt en folder til børnene og en folder til forældrene, som kan printes på forhånd. Derudover anvendes skriveredskaber, flipover, PC og projektor, som det forventes, at kommunerne har på lager eller vil kunne anvende til andre formål udover SIBS. Omkostningerne til disse elementer er derfor ikke medregnet i omkostningsvurderingen.

---

³ Cool Kids <https://socialstyrelsen.dk/udgivelser/omkostningsvurdering-af-cool-kids-chilled-gruppeforlob> (07. December 2021)

Der antages ikke at være forplejning under øvelserne foruden vand og saft.

2.3.4 Medarbejdernes lønniveau

Medarbejdere i SIBS er fagpersoner, som enten i lyset af deres uddannelsesbaggrund (fx pædagoger, psykologer, familiebehandlere) har formel kompetence i støttesamtaler med børn eller som gennem deres erhvervserfaring og daglige arbejde har opnået dette (f.eks. socialrådgivere, sygeplejersker, fysioterapeuter, sundhedsplejersker) (Vatne, Fjermestad, Haukeland, & Mossige, 2021).

I denne omkostningsvurdering antages det, at der er to psykologer og to pædagoger tilknyttet SIBS. De fire medarbejdere bliver aflønnet med en gennemsnitlig løn for psykologer og pædagoger ansat i kommunerne⁴, hvilket svarer til en effektiv timesats på 401 kr. for psykologer og 353 kr. for pædagoger⁵. Det antages, at medarbejderne med en psykologfaglig baggrund indtager rollen som gruppeledere, og rollen som tilrettelægger udfyldes af medarbejdere med pædagogisk baggrund.

Da en stor del af omkostningerne i SIBS drives af medarbejdernes løn, er der i afsnit 4 udarbejdet en følsomhedsanalyse, hvor teamet består af fire psykologer og lønomkostningerne dermed stiger samt et scenarie med lavere lønomkostninger, hvor teamet består af to pædagoger og to socialrådgivere.

Lønomkostninger tillægges en standard overhead på 20 pct. (se bilag A).

2.3.5 Sparede omkostninger

Der er i denne omkostningsvurdering ikke beregnet eventuelt sparede omkostninger, der opstår som følge af, at SIBS erstatter andre igangværende indsatser for deltagerne. SIBS forventes ikke at erstatte igangværende indsatser, da der ikke er udbredte indsatser til denne målgruppe i Danmark.

---

⁴ Kommunernes og Regionernes Løndatakontor, Overenskomststatistikken (<https://www.krl.dk/#/sirka>). Data er opgjort pr. november 2020, filter anvendt: Stilling, løndelev, gennemsnit.

⁵ Den effektive gennemsnitlige timesats er beregnet således:

$$Eff. \text{ gns. timesats} = \frac{\text{Gns. årsløn ved KRL} * \frac{\text{Nettoprisindeks i prisår}}{\text{Nettoprisindeks i lønår}}}{\text{Timenorm for off. ansatte (1.418 timer)}}$$

3. Resultater

Resultaterne af omkostningsvurderingen af SIBS fremgår af afsnit 3.1 til 3.3 nedenfor.

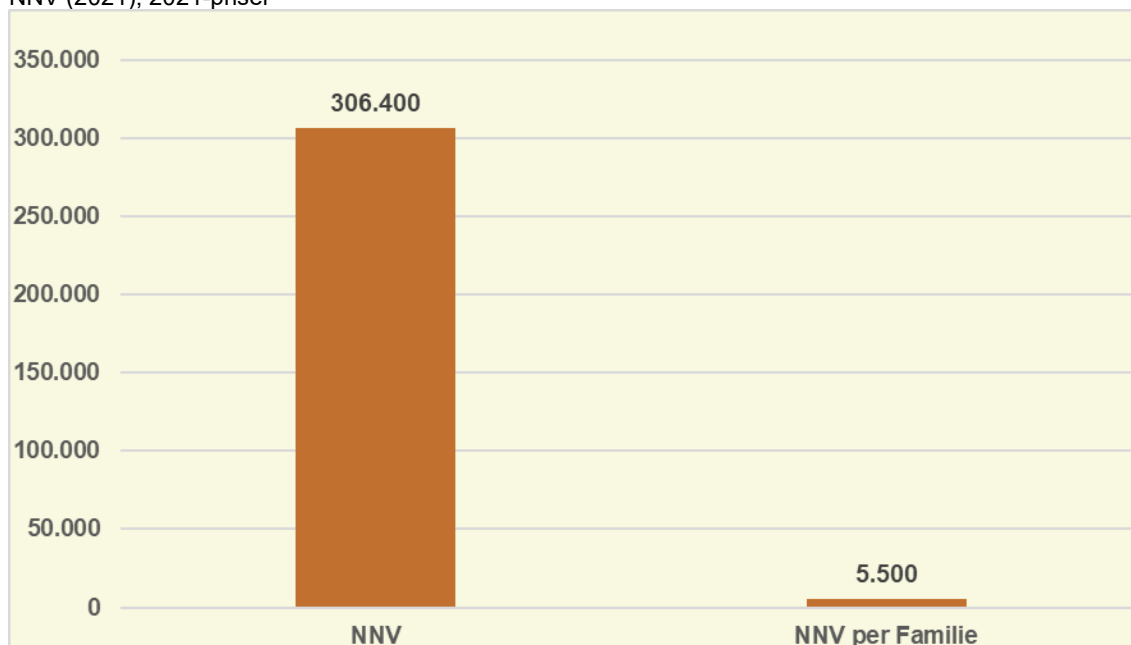
3.1 Omkostninger, totalt

Det samlede resultat af omkostningsvurderingen af SIBS fremgår af figur 3.1. Det ses, at de samlede omkostninger forbundet med drift af SIBS i fem år for det specificerede scenarie beløber sig til ca. 306.400 kr., mens de samlede omkostninger per familie beløber sig til ca. 5.500 kr.

Figur 3.1

Omkostninger, totalt (i kr.)

NNV (2021), 2021-priser

Anm.: For tabel se Bilag B. NNV angiver nettonutidsværdi.

Kilde: Beregnet vha. Socialstyrelsens omkostningsmodel

3.2 Omkostninger fordelt på omkostningskategorier

Omkostningerne fordelt på omkostningskategorier fremgår af tabel 3.1

Det ses, at 53 pct. af omkostningerne (ca. 2.900 kr. per familie) er forbundet med uddannelse af medarbejdere, mens 47 pct. af omkostningerne (ca. 2.600 kr. per familie) er forbundet med drift af indsatsen, hvilket inkluderer omkostninger til forberedelse og afholdes af samtalemøder.

Omkostninger forbundet med forberedelse før indsatsen etableres, herunder ledelsesmæssige ressourcer, rekruttering af medarbejdere, indretning af kontorpladser mv., vil ofte være afhængig af, hvordan kommunen er organiseret, hvorfor ressourceforbruget ikke er kvantificeret, men i stedet beskrevet kvalitativt i denne omkostningsvurdering. Ressourcer forbundet med etablering af SIBS-teamet forventes eksempelvis at variere afhængig af, om kommunen kan allokere interne medarbejdere med de rette faglige kompetencer til at varetage SIBS eller om der skal rekrutteres nye medarbejdere. En kommune, der overvejer at implementere SIBS, bør således være opmærksom på, at der er omkostninger forbundet med forberedelse, som rækker ud over, hvad der er kvantificeret i denne omkostningsvurdering.

Tabel 3.1

Omkostninger per gennemført familie fordelt på omkostningskategorier (i kr.)

NNV (2021), 2021-priser, alle aktører

	Omkostninger per gennemført familie (i kr.)	Pct. af omkostninger, totalt	Ikke kvantificerbare omkostninger
Totalt	5.500	100 pct.	-
- Uddannelse af SIBS-medarbejdere	2.900	53 pct.	-
- Forberedelse og afholdelse af SIBS samtalemøder	2.600	47 pct.	-

Anm.: For uddybet tabel se Bilag B. NNV angiver nettonutidsværdi.

Kilde: Beregnet vha. Socialstyrelsens omkostningsmodel

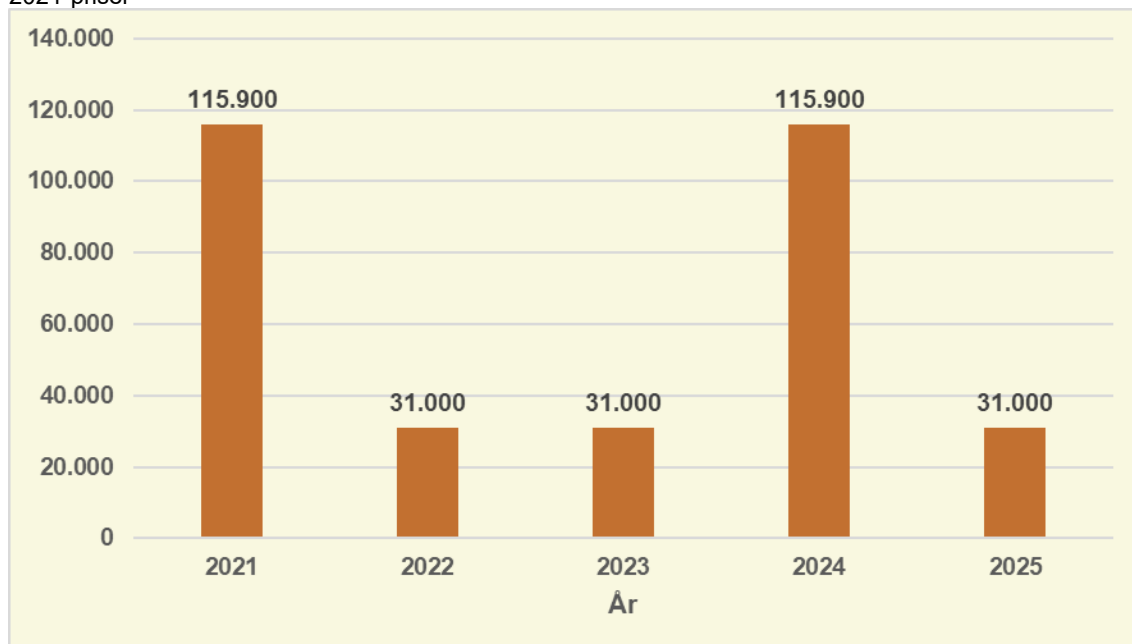
3.3 Omkostninger fordelt på år

Omkostningerne ved SIBS fordelt på år fremgår af figur 3.2. Det ses, at de samlede omkostninger forbundet med det specificerede scenarie beløber sig til ca. 115.900 kr. i 2021 og 2024. Dette skyldes, at medarbejderne uddannes det første år, og at der grundet almen personaleudskiftning, sker en udskiftning af medarbejdere i teamet i 2024, som også skal uddannes. I 2022, 2023 og 2025, hvor der udelukkende er omkostninger forbundet med drift af indsatsen, beløber de samlede omkostninger i det specificerede scenarie sig til ca. 31.000 kr.

Figur 3.2

Omkostninger i alt fordelt på år (i kr.)

2021-priser

Anm.: For tabel se Bilag B

Kilde: Beregnet vha. Socialstyrelsens omkostningsmodel

4. Følsomhedsanalyse

Der er ofte usikkerhed forbundet med vurderingen af en social indsats' omkostninger, da omkostninger fx kan være specifikke for en bestemt kommune, type af medarbejder, tidshorisont mv. Det kan således være relevant at udarbejde beregninger af usikkerhedernes betydning for resultatet.

I afsnit 4.1 fremgår en beskrivelse af det valgte parameter, som følsomhedsanalysen i denne omkostningsvurdering er udarbejdet på baggrund af samt resultatet af følsomhedsanalysen.

4.1 Resultater af følsomhedsanalysen

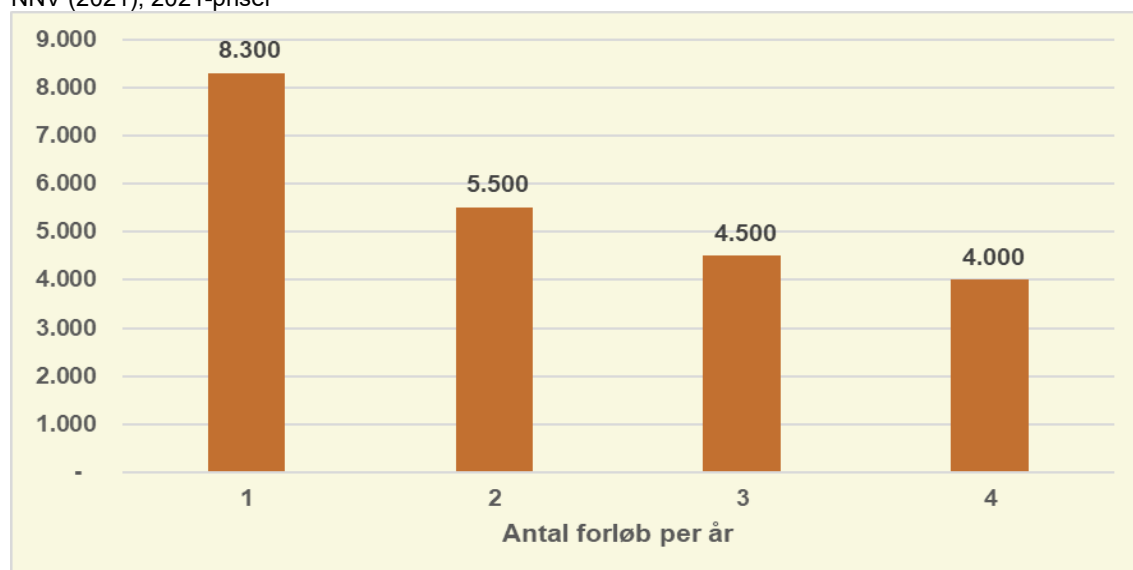
Følsomhedsanalysen af omkostningsvurderingens resultat er foretaget på baggrund af ændringer i hhv. antallet af forløb per år, antallet af familier per forløb og lønomkostninger per medarbejder. Valget af disse parametre samt resultatet af følsomhedsberegningerne beskrives nedenfor.

Antal forløb per år

I følsomhedsberegningen nedenfor ses der på, hvilken betydning ændringer i antallet af forløb per år har for omkostninger per familie. Baseret på norske erfaringer med SIBS forventes det, at et team kan varetage ét til fire forløb om året. Antallet af forløb per år har betydning for omkostninger, der både er faste- og variable, såsom omkostninger til uddannelse og løn til medarbejdere i forbindelse med drift af indsatsen.

I figur 4.1 ses det, at omkostningerne per familie stiger til ca. 8.300 kr., hvis der kun gennemføres ét SIBS-forløb i kommunen. Omvendt falder omkostningerne per familie til ca. 4.000 kr. per familie, hvis der gennemføres fire SIBS-forløb om året. Dette svarer til, at omkostningerne per familie er $\pm 34,5-36$ pct. sammenlignet med basisberegningen, hvor omkostningerne per familie udgør ca. 5.500 kr.

Figur 4.1
Omkostninger per familie ved ændring i antal forløb (i kr.)
NNV (2021), 2021-priser

Anm.: NNV angiver nettonutidsværdi.

Kilde: Beregnet vha. Socialstyrelsens omkostningsmodel

Antal familier per forløb

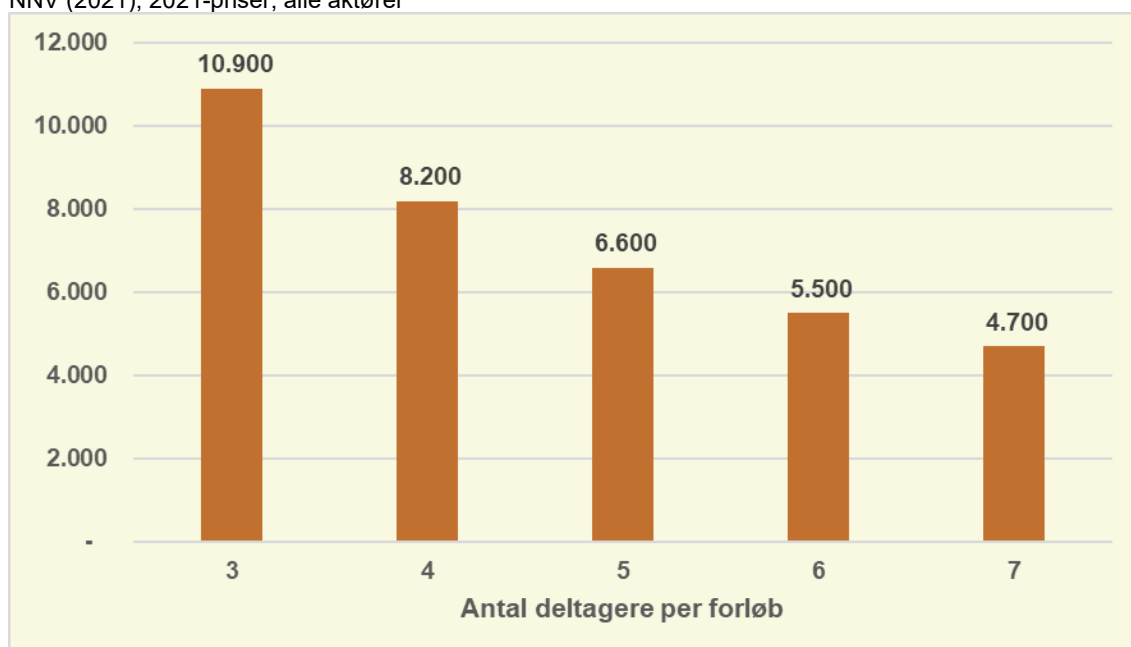
I følsomhedsberegningen nedenfor ses betydningen af ændring i antallet af familier per forløb har for omkostninger per familie. SIBS-manualen tilsiger, at der minimum skal være tre familier og der maksimalt kan være syv familier per interventionsforløb (Vatne, Fjermestad, Haukeland, & Mossige, 2021). Dette har betydning for omkostningerne per familie, da faste omkostningselementer såsom uddannelse af medarbejdere ikke afhænger af antallet af familier, der gennemfører SIBS.

I figur 4.2 ses det, at omkostningerne per familie stiger til ca. 10.900 kr., hvis der kun deltager tre familier per forløb i kommunen. Omvendt falder omkostningerne per familie til ca. 4.700 kr., hvis deltager syv familier per forløb i kommunen. Dette svarer til, at omkostningerne per familie er ca. ± 17-50 pct. sammenlignet med basisberegningen, hvor omkostningerne per familie udgør ca. 5.500 kr. ved seks familier per forløb.

Figur 4.2

Omkostninger per familie ved ændring i antal familier per forløb (i kr.)

NNV (2021), 2021-priser, alle aktører

Anm.: NNV angiver nettonutidsværdi.

Kilde: Beregnet vha. Socialstyrelsens omkostningsmodel

Lønomsotninger

I følsomhedsberegningen nedenfor ses der på, hvilken betydning ændringer i medarbejdernes faglige baggrund har for omkostninger i alt og per familie. Følsomhedsberegningen er foretaget, da der er en række forskellige medarbejdertyper, som kan varetage SIBS (Vatne, Fjermestad, Haukeland, & Mossige, 2021) og dette kan have en betydning for omkostningselementer forbundet med løn til medarbejdere. Der er i beregningen blevet opstillet to forskellige scenarier, hvor SIBS i det ene scenarie varetages af to pædagoger og to socialrådgivere, og i det andet scenarie varetages af fire psykologer.

I følsomhedsberegningen nedenfor ses der på, hvilken betydning ændringer i antallet af forløb per år har for omkostninger per familie

Det ses i tabel 4.1, at omkostningerne per familie stiger til ca. 5.700 kr., hvis SIBS varetages af fire psykologer, mens omkostningerne per familie falder til ca. 5.100 kr., hvis SIBS varetages af to pædagoger og to socialrådgivere. Dette svarer til, at omkostningerne per familier er $\pm$ 4-7 pct. sammenlignet med basisberegningen, hvor omkostningerne per familie udgør ca. 5.500 kr-.

Tabel 4.1
Følsomhedsanalyse ved ændring i lønniveauet
 NNV (2021), 2021-priser, alle aktører, i kr.

	2 pædagoger og 2 socialrådgivere	<i>Basisberegning (2 pædagoger og 2 psykologer)</i>	4 psykologer
Omkostninger i alt	286.700	306.400	318.800
Omkostninger per familie	5.100	5.500	5.700

Anm.: NNV angiver nettonutidsværdi.

Kilde: Beregnet vha. Socialstyrelsens omkostningsmodel

Bibliografi

- Fjermestad, K. W., Silverman, W. K., & Vatne, T. W. (2020). Group intervention for siblings and parents of children with chronic disorders (SIBS-RCT): study protocol for a randomized controlled trial. *Trials*, 21(1), pp. 1-12.
- Haukeland, Y. B., Czajkowski, N. O., Fjermestad, K. W., Silverman, W. K., Mossige, S., & Vatne, T. M. (2020). Evaluation of "SIBS": An intervention for siblings and parents of children with chronic disorders. *Journal of Child and Family Studies*, 29(8), pp. 2201-2217.
- Socialstyrelsen. (2018, April 26). *Vurdering af omkostninger ved sociale indsatser - Vejledning til Socialstyrelsens omkostningsmodel*. Retrieved from Socialstyrelsen.dk: https://socialstyrelsen.dk/filer/tvaergaende/socialstyrelsens-viden/som-diverse-materialer/vejledning-til-socialstyrelsens-omkostningsmode_17jan18.pdf
- Vatne, T., Fjermestad, K., Haukeland, Y., & Mossige, S. (2021). *SIBS-manual*. Siggerud: Frambu.

Bilag A: Socialstyrelsens omkostningsmodel

Socialstyrelsens omkostningsmodel baserer sig på følgende principper:

Budgetøkonomisk opgørelse

Omkostningsvurderingens fokus er på de faktiske udgifter forbundet med opstart og drift af en given indsats eller metode, dvs. der er tale om en budgetøkonomisk opgørelse. Det betyder bl.a., at omkostningerne opgøres ekskl. moms, i det omfang den pågældende aktør er fritaget for betaling heraf, hvilket normalt gør sig gældende for offentlige myndigheder. Udgifterne opdeles på de centrale aktører – typisk kommunen og de øvrige offentlige kasser.

Den budgetøkonomiske opgørelse adskiller sig fra den velfærdsøkonomiske tilgang, som opgør og værdisætter al ressourceforbrug forbundet med indsatsen i pengeenheder (eksempelvis anvendelse af private borgeres tid). For uddybning heraf henvises til Socialstyrelsens brugervejledning for samfundsøkonomiske evalueringer.

Scenarieberegning

Beregningen foretages for et eller flere specificerede scenarier, hvor der bl.a. indgår antagelser om indsatsens omfang og varighed. Disse antagelser er afgørende for omkostningsestimatet. Jo større en del af omkostningerne der er faste, dvs. er uafhængige af antal driftsår for indsatsen og/eller omfanget af indsatsen, jo mere vil omkostningsestimatet variere som følge af det opstillede scenarie. I de tilfælde, hvor mange omkostninger er faste, vil det være hensigtsmæssigt at opstille flere scenarier, så man får et spænd for omkostningerne.

Nettoomkostninger

Vi estimerer så vidt muligt nettoomkostningerne ved indsatsen. Dvs. at vi modregner de besparelser, der følger af et eventuelt bortfald af en eksisterende indsats over for målgruppen.

Faste priser

Alle omkostninger opgøres i faste priser for det aktuelle prisår.

Omkostninger per familie baseret på nettonutidsberegning

Resultatet opgøres som *omkostninger per igangsat og per gennemført familie*. Disse er estimeret på baggrund af de samlede omkostninger opgjort som nettonutidsværdien (NNV) over driftsperioden. I beregningen af NNV anvender vi en diskonteringsrate på 3,5 pct.

Opstartsomkostninger

Vi beregner også opstartsomkostningerne. Opstartsomkostninger omfatter omkostninger til de aktiviteter, der skal gennemføres, inden driften af indsatsen kan gå i gang.

Restværdi af investeringer

Som udgangspunkt medregner vi restværdi af investeringer, der evt. ikke er afskrevet ved driftsperiodens udløb. Hvis der fx foretages en investering ved opstart på 100 kr. med en levetid på 10 år, vil omkostningerne i et treårigt projekt beløbe sig til 30 kr. hvis man ser bort fra diskonteringsraten. Såfremt der ikke er medregnet restværdi, har vi angivet dette under beskrivelsen af den pågældende investering.

Overhead

For nogle omkostningselementer kan der være dele af ressourceforbruget, der ikke fanges med det anvendte prisestimat. I de tilfælde tilføjer vi et overhead på omkostningen. Dette gælder bl.a. for omkostninger til medarbejdere. Her bruger vi lønudgifterne som prisestimat og medregner et overhead på 20 pct. for de øvrige omkostninger til medarbejdere (f.eks. udgifter til medarbejderadministration, kontorplads, IT mv).

Enhedspriser og centrale parametre

Omkostningsvurderingen er baseret på en række enhedspriser og centrale parametre, der er generelle i den forstand, at de kan gå på tværs af indsatser. Disse omfatter:

- Diskonteringsrate (3,5 pct.)
- Standard overhead (20 pct.)
- Deflator (nettoprisindekset)
- Timenorm for offentligt ansatte (1.418 timer).
- Lønninger for offentligt ansatte: (Kommunernes og Regionernes Løndatakontor)
- Estimat for rejseomkostninger og dagpenge ved overnatning indenlands og udenlands (Cirkulære om Satsregulering pr. 1. januar 2018 for tjenesterejser)
- Satser for hoteldispendation ved overnatning indenlands og udenlands (Cirkulære om Satsregulering pr. 1. januar 2018 for tjenesterejser)

Bilag B: Resultater

Tabel B.1

Omkostninger, totalt (i kr.)

NNV (2021), 2021-priser

	Omkostninger i alt	Omkostninger per gennemført familie
Omkostninger, totalt	306.400	5.500

Anm.: NNV angiver nettonutidsværdi.

Kilde: Beregnet vha. Socialstyrelsens omkostningsmodel

Tabel B.2

Omkostninger fordelt på omkostningskategorier (i kr.)

NNV (2021), 2021-priser

	Omkostninger i alt (NNV)	Omkostninger per familie	Ikke kvantificerbare omkostninger
Omkostninger, totalt	306.400	5.500	-
- Uddannelse af SIBS-medarbejdere	161.600	2.900	-
- Forberedelse og afholdelse af SIBS samtalemøder	144.800	2.600	-

Anm.: NNV angiver nettonutidsværdi.

Kilde: Beregnet vha. Socialstyrelsens omkostningsmodel

Tabel B.3

Omkostninger i alt fordelt på år (i kr.)

2021-priser

	2021	2022	2023	2024	2025
Omkostninger i alt	116.000	31.000	31.000	116.000	31.000

Kilde: Beregnet vha. Socialstyrelsens omkostningsmodel

Socialstyrelsen

Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

www.socialstyrelsen.dk